

Lukovanský zpravodaj

Z obsahu:

Slovo starosty • Telegraficky z obce • Lukovanské ostatky •
Aktivity Lukovanského spolku • Vánoční koncert • Tříkrálová sbírka •
Historické okénko • Pozvánka na akci

BŘEZEN 2026

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí Lukovaňáci a Lukovaňáčky,

s příchodem jara a blížících se svátků velikonočních bych vám chtěl popřát především pevné zdraví, radost a příjemné chvíle strávené s rodinou a přáteli. Velikonoce jsou symbolem nového začátku, naděje, probouzející se přírody.

Využijme toto období také k tomu, abychom věnovali více pozornosti našemu okolí a společnému prostoru, ve kterém žijeme. Zejména prosím o správném ukládání odpadů do kontejnerů a třídění odpadu. Udržujeme pořádek nejen uvnitř kontejnerů, ale i v jejich okolí. Každý z nás může svým přístupem přispět k tomu, aby naše obec byla čistým, příjemným místem pro život. Víte z vlastních zkušeností, že ukládání odpadu mimo kontejnery není žádná, co se estetiky týká, pěkná věc. A navíc je taková činnost, ukládání odpadu vedle nádob, brána jako zakládání černé skládky, kdy příslušný odbor životního prostředí za toto ukládá nemalé finanční postihy - mobilní telefon s fotoaparátem vlastní v dnešní době kdekdo. Proto prosím, nejdříve zkontrolujte kapacitu nádob, zejména na bio, a pak teprve se vydejte odpad uložit.

Dále bych se rád zmínil o dopravní bezpečnosti v obci. Zvláště nyní je to pro obec taková trošku zátěžová zkouška, kdy bude po dobu pěti měsíců probíhat oprava silnice III/ 39 411 vedoucí ze Zakřan směrem ke křižovatce pro napojení na silnici 23 (tzv. „Vések“). Z důvodu nárůstu dopravy, bude v katastru naší obce probíhat v inkriminovaném období, namátkové měření rychlosti (jistě jste si všimli, že opravená silnice do Vysokých Popovic je pro celý její úsek osazena značkou nejvyšší povolená rychlost 50 km/h a značkou upozorňující na zvýšený pohyb chodců.) Provádění namátkových měření rychlosti bylo obci doporučeno v souvislosti s její žádostí o povolení umístění zpomalovacího prvku na krajské silnici. Ale ti, co ví, že za značkou upozorňující na začátek obce mohou jet maximálně rychlostí 50 km za hodinu a toto pravidlo dodržují, mohu být naprosto v klidu.

Dále bych vás chtěl informovat o postupném provádění oprav obecních budov. Týká se to jednak oprav vnitřních omítek, a dále opravy podlahy v místnosti pod kulturním domem, vše poškozeno vlivem dlouhodobého působení vlhkosti. Při odstranění starého betonu v místnosti pod kulturním domem byla zjištěna závada na odpadech, kdy veškerá odpadová voda tekla pod základ kulturního domu a zapříčinila vzlínání vlhkosti podlahou a zdí v této části. Odpady byly vyměněny a podlaha v celé místnosti nově vybetonována. Aby toho nebylo v kulturním domě málo, došlo na konci února k poruše na odpadovém potrubí vedoucím z toalet v pohostinství. Při opravě bylo zjištěno zanesení potrubí zhruba ze 70 % průtokem.

Podle štítku PENB (průkazu energetické náročnosti budov) je nejhorší z obecních budov, co se energetické náročnosti týče, budova naší mateřské školy, obdržela známku F, tedy nevyhovující. Aktuálně je rozpracovaná projektová dokumentace zahrnující opravu střechy, zateplení pláště budovy a také rekonstrukci elektroinstalace, zvláště vnitřní, kde jsou dokonce ještě některé její části v hliníkovém provedení.

V blízké době dojde k opravě opěrné zídky u domu č. p. 38, nad kterou vede místní komunikace směrem od obecního úřadu na Točnu. Ta je nyní dočasně uzavřena z důvodu zborcení uvedených opěrných zdí, kdy akutně hrozí propad vozovky směrem do dvora zmíněného domu.

Děkuji Vám za podporu a trpělivost během realizace uvedených prací.

Jako každoročně připravujeme na Zelený čtvrtek společné setkání v naší hospůdce, kde budeme čepovat zelené pivo a limonádu. Na konci měsíce proběhne tradiční pálení čarodějnic, které se uskuteční, jako předešlá léta, na místním fotbalovém hřišti.

Všechny vás, jménem zastupitelstva obce, srdečně na připravované akce zvu. A zároveň si vám ještě jednou dovoluji popřát krásné a klidné velikonoční svátky plné pohody a jarní energie.

S úctou

Miroslav Hájek, starosta

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 10. 12. 2025

Usnesení č. 2522330

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapisovatelkou dnešního zápisu zasedání paní Michalu Císařovou a jako ověřovatele dnešního zápisu jednání pana Michala Švarce a pana Martina Nesrstu.

Usnesení č. 2522331

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 22. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany dle předloženého návrhu včetně doplnění bodu 7. a 18. ve znění navrženém starostou.

Usnesení č. 2522332

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje rozpočet Mateřské školy Lukovany na rok 2026.

Usnesení č. 2522333

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje střednědobý výhled rozpočtu Mateřské školy Lukovany na roky 2027 – 2028.

Usnesení č. 2522334

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje rozpočet obce Lukovany na rok 2026, jak byl předložen.

Usnesení č. 2522335

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje střednědobý výhled rozpočtu obce Lukovany na rok 2027 – 2028, jak byl předložen.

Usnesení č. 2522336

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje žádost o vyřazení majetku Mateřské školy Lukovany ze dne 6. 11. 2025.

Usnesení č. 2522337

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje provozní finanční příspěvek pro Mateřskou školu Lukovany na rok 2026 ve výši 700.000,- Kč a finanční příspěvek na mzdy nepedagogických pracovníků na rok 2026 ve výši 1.106.341,57 Kč.

Usnesení č. 2522338

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje účetní odpisový plán Mateřské školy Lukovany, podle skupiny užívání a analytického účtu vč. transferů po čtvrtletích pro rok 2026 za období od 01/2026 do 12/2026.

Usnesení č. 2522339

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje Dodatek č. 1 ke Smlouvě o odběru textilního odpadu uzavřené dne 26. 3. 2025.

Usnesení č. 2522340

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje návrh na uzavření smlouvy o smlouvě budoucí, zřízení věcného břemene č. ZN-001030097165/001-PKEL NN kabelové přípojky.

Usnesení č. 2522341

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje návrh na uzavření smlouvy o smlouvě budoucí, zřízení věcného břemene č. ZN-001030099187/003-DURP NN kabelové přípojky.

Usnesení č. 2522342

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje předložený návrh pravidel pro poskytování individuální podpory obcí Lukovany v roce 2026.

Usnesení č. 2522343

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje předložený plán inventur a navržené složení inventarizačních komisí na rok 2025.

Usnesení č. 2522344

Zastupitelstvo obce Lukovany zamítá žádost o finanční příspěvek pro Jednotu bratrskou Ivančice na mzdové prostředky terénních pracovníků.

Usnesení č. 2522345

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje žádost Mgr. Srníkové o osvobození od plateb za pronájem společenské místnosti na Obecním úřadě Lukovany vynaložených za účelem setkávání Klubu přátel šálku čaje v prostorách společenské místnosti OÚ Lukovany.

Usnesení č. 2522346

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje dodatek č. 6 ke smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Lukovany č. 9/21 (dále jen „Smlouva“) ze dne 1. 1. 2022.

Telegraficky z obce

Informace k platbám za svoz odpadu a ze psů

Poplatek za svoz odpadů v obci činí **800,- Kč** na rok pro:

- fyzickou osobu přihlášenou k trvalému pobytu v obci,
- nebo vlastníka nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je místěna na území obce.

V případě místního poplatku ze psů je sazba za jednoho psa **150,- Kč** a sazba za druhého a každého dalšího psa téhož držitele také **150,- Kč**.

Poplatek za svoz odpadu a místní poplatek ze psů je možné uhradit v hotovosti v kanceláři obecního úřadu v jeho úředních hodinách nebo bezhotovostně na **účet č. 13020641/0100**. Jako variabilní symbol uveďte číslo popisné nemovitosti, popř. do "zprávy pro příjemce" počet osob, za které je poplatek hrazen, nebo počet psů, za které je poplatek hrazen.

Poplatky je třeba uhradit nejpozději do 31. 5. 2026. Děkujeme za včasnou úhradu.

LUKOVANSKÉ OSTATKY

V sobotu dne 28. 2. 2026 v 11:30 zimního času se před Lukovanskou hospůdkou sešlo přes sedm desítek rozmanitých masek.

Meteorologická předpověď slibovala slunečné počasí a tak se i stalo.

Za doprovodu pětičlenné ostatkové kapely a zpěvu "Jarmily Šulákové" jsme se všichni vydali vstříc fyzicky náročné výpravě. Při ní jsme museli projít a zdolat všechna zákoutí Lukovan za účelem pozvání spoluobčanů na večerní ostatkovou zábavu a samozřejmě také všeobecného obveselení.

Cestou nás čekaly "nástrahy" v podobě občerstvovacích stanic, které prověřily naši pevnou vůli. A nutno říci, že ani letos nás dobří spoluobčané nenechali padnout hladem, natož žízní..., za což jim velice děkujeme.

Nálada stoupala, slunce hrálo, kapela vyhrávala, co víc jsme si mohli přát...

Po půl šesté byla naše mise zakončena.

Hajdy domů nabrat zpět trochu sil a od 20:00 hodin vypukla v sále kulturního domu zmiňovaná ostatková zábava. Pořadatel TJ Sokol Lukovany nabídl bohatou tombolu, hudbu současnou i retro pecky zajistil DJ Radek. Na parketu i pódiu se míhaly další masky, přítomní se veselili, tančili a hráli veselé karnevalové hry. Zkrátka, opět jsme se společně dobře pobavili, zasmáli a utužili sousedské vztahy.

Děkujeme za to!

*Za masky sepsal Pierot
(Edita Nábilková)*

TJ Sokol Lukovany děkuje všem maskám, které se zúčastnily ostatkového průvodu, muzikantům, kteří zajistili hudební doprovod v terénu i sále, všem sousedům, kteří připravili neodolatelné občerstvení, všem spoluobčanům za finanční příspěvky, sponzorům za skutečně hodnotnou tombolu a v neposlední řadě obci Lukovany za veškerou spolupráci.

Vybrané finanční příspěvky budou opět použity na organizaci sportovních turnajů v Lukovanech - tenisový, nohejbalový a turnaj ve stolním tenise.

Za "Sokolíky": Dana a Karel Švarcovi

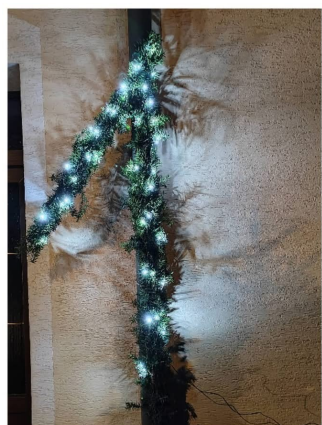

Lukovanský spolek informuje

Během loňského listopadu a prosince jsme uspořádali již tradiční tvořivé Vánoční dílničky a oblíbený světelný adventní kalendář. Občanci a občané se soutěžním duchem, si tak opět mohli zapsat do hrací karty ke každému svítícímu číslu číslo popisné domu, na kterém světýlko svítilo a 2. ledna jsme při setkání u „betlému“ všem zúčastněným, kteří hrací kartu odevzdali, předali zdravou sladkou odměnu – červená jablíčka jako malovaná, darovaná místní prodejnou smíšeného zboží. Poté ze všech hracích karet šikovní asistenti vylosovali dva šťastné výherce dárkových poukazů do Lamacentra na program Relax se zvířátky. Děkujeme vám všem, kteří jste se zapojili do rozsvěcení i hledání světýlek a těšíme se na letošní další pokračování.

Velice vám také děkujeme za hojnou účast na Vánočních dílničkách. Letos se uskuteční již jejich 10. ročník a my se na tento „jubilejní“ obzvláště moc těšíme.

Nyní se po krátkém období zimního klidu hlásíme s předběžným rozpisem chystaných akcí. A sice:

21. 3. Velikonoční dílničky

14. 10. Drakiáda

21. 10. Lukovanské Dýňování

28. 11. Jubilejní 10. Vánoční dílničky

Období adventu – Světelný adventní kalendář

Také se s vámi těšíme na shledanou 30. 4., na Pálení čarodějnic, a chystáme pro letošní rok i jednu novinku, překvapení....

Těšíme se na Vás!

Za Lukovanský spolek Jana Prokešová

Vánoční koncert 2025

V sobotu 27.12. se uskutečnil 10. vánoční koncert v kostele sv. Václava v Lukovanech. Účinkoval sbor Collecium Trinitatis a mladí umělci z Lukovan. Zúčastnění darovali 7000,-Kč, které se použijí na opravy Lukovanského kostela. Děkujeme za štědrost. Velký díky účinkujícím a všem, kteří si udělali čas a přišli. *Za místní organizaci KDU Kuchyňková Martina.*

Tříkrálová sbírka 2026

Dne 4. ledna proběhla v Lukovanech tříkrálová sbírka. Letos se do koledování zapojilo 5 skupinek koledníků, kterým se podařilo vybrat díky štědrosti dárců krásných 44 520 Kč. Tento výtěžek poputuje na projekty Oblastní charity Rajhrad, která bude mít díky tomu možnost pomoci potřebným lidem.

Děkuji všem koledníkům, dárcům i Martině Kuchyňkové za organizaci celé akce.

Petr Šíkula

Historické okénko

V březnovém vydání zpravodaje se vrátíme zpět do posledních válečných dnů roků 1945, kdy se Lukovany staly nechtěnou frontovou linií.

V důsledku velké ruské ofenzívy měly být školy pro případ přesunů německých vojsk připravené, žáci měli tzv. uhelné prázdniny. Sirény s předjarním obdobím houkaly čím dál častěji. Obyvatelstvo si na jejich houkání zvyklo a nikdo nepřerušoval práci. Jarní práce na poli započaly po krátké zimě velmi brzy. Již v první polovině dubna měli rolníci zaseto a brambory zasázeny. Spěchalo se s pracemi v předtuše rozhodujících válečných událostí. Němci posílali mladé a schopné občany na zákopové práce, vydávali nařízení o povinném odvádění lopat a krompáčů a připravovali sběr pokrývek.

Čím více se fronta přibližovala, schovávali lidé zásoby a cenné předměty do sklepů nebo je na různých místech zakopávali. Lidé v tento den poklidně pracovali na polích. Děti šly do školy pro úkoly. V úterý 17. 4. najednou k 9. hodině přeletěla nad vesnicí směrem od Zbýšova bombardovací letadla. Štěstí, že školáci již byli doma, neboť sedm až devět sovětských bombardérů v bojové formaci shazovalo bomby a ostřelovalo vesnici. Většina bomb dopadla mimo vesnici, došlo k poškození domů v její jihovýchodní části, byl robit transformátor a vesnice byla od té chvíle bez elektrického osvětlení. Také jižní část vesnice byla zasažena menšími tříštivými bombami a kulometnou palbou směrem od kostela přes domky a zahrady rolníků.

Při tomto útoku byli zabiti: Josef Nováček, autodopravce a sedmnáctiletý František Soukop. Oba při opravě autobusu střepinou bomby, která zasáhla transformátor. Zabita byla také 11-ti letá Helenka Brázdová, č. p. 4. Při náletu vezla na kočárku malého Jiřího Tejkala a na kopci u Pazourkových, č. p. 21, byla zasažena střepinami – vykrvácela. Chlapec byl zraněn malou střepinou pod bradou, jinak se mu nestalo nic. Těžce zranění střepinami byli při orbě zahrady Antonín Liška, č. p. 5, Jaroslav Vyhnalík a Hubert Svoboda. K ošetření byli odvezeni do nemocnice.

Pohřeb Jos. Nováčka a Fr. Soukopa

Ve středu 18. 4. bylo slyšet celé dopoledne dělostřeleckou palbu – Rusové dobyli Dolní Kounice a pronikli do Ivančic.

Ve čtvrtek 19. 4. byl pohřeb zabitých při leteckém útoku.

V pátek 20. 4. přišli někteří naši občané v okolí vesnice do styku s partyzány.

V sobotu 21. 4. přišel do obecní kanceláře zdejší učitel Jos. Kratochvíl v uniformě důstojníka čs. armády, ozbrojen vojenskou puškou a ručním granátem v úmyslu založit národní výbor a provést mobilizaci. Starosta obce dal místním bubeníkem, Fr. Jakšem, vyhlásit mobilizaci a odvody. Protože všichni znali Kratochvíla jako člověka nerozvážného a unáhleného, neměl důvěry. Proto byl řídícím učitelem Karlem Žákem a obecním tajemníkem Tomášem Hrubým zadržen a odzbrojen. Později byl Kratochvíl propuštěn na slib, že od podobných úmyslů upustí.

Na druhý den přijeli partyzáni z oddílu „Blesk“ a žádali, aby byl v obci udržován co možná největší klid a pořádek. Večer téhož dne měli občané možnost shlédnout sovětské rakety ve směru Brna.

V úterý 24. 4., krátce po 11 hodině, přijel do obce od Ketkovic malý oddíl kozáků na dvou vozech. Sháněli seno pro koně. Byli přijati radostně, píci dostali. Dva mladí Rudoarmějci projížděli tryskem na koních vesnicí.

Ve středu 25. 4. přijelo do obce několik partyzánů a na obecním úřadě žádali oves a seno. Krátce po 18 hodině se k Zakřanům přiblížila německá vojska. Jedno nekryté osobní auto přijelo od Popovic i k nám. Němci obsadili Zakřany a mezi domy umístili dělostřelectvo. Snad celá vesnice se na noc uchýlila do sklepů.

26. 4. obsadilo několik německých oddílů význačnější postavení v obci, hlavně na Drahách. Někteří naši občané, hlavně kuřáci, vyměňovali s nimi potraviny za cigarety. Z palebních pozic byli spojeni s velitelstvím, které se usadilo u Vyhnalíků v č. p. 22.

27. 4. bylo bubnováno, aby všichni muži ve věku 18 – 40 let dostavili se ke kopání zákopů. Z dostavených se mužů byly utvořeny skupiny a byly zavedeny na pole západním směrem

*Poškozená budova školy,
nyní budova obecního úřadu*

Poškozená věž lukovanského kostela

od vesnice. Tam kopali zákopy. Při kopání zákopů přiletěla ruská letadla a v blízkosti kopajících ostřelovala silnici u Ketkovic. Němci stříleli proti nim. V nastalém zmatku téměř všichni muži utekli, takže zákopy nebyly dokončeny. Krátce po 16. hodině se objevili na Babinci Kozáci, kteří postupovali údolím Balinky. To už začal vlastní boj o Lukovany. Urputný boj mezi Kozáky a Němci trval až do půlnoci, bylo slyšet hluk četných detonací od ručních granátů, minometů a kulometů. Nad ránem byli Němci z vesnice vytlačeni. Při nočním útoku zahynulo několik Kozáků.

Němci však neustoupili daleko. Zakopali se v lesích a na polích na severní a západní straně katastru za pomoci občanů Ketkovic a Popovic. Kolem půl osmé byla zahájena přestřelka na Babinci od Zakřan. K 9. hodině pronikli Němci až k vesnici. U transformátoru zabili několik Rudoarmějců a koně u vozu. Zapálili domky Karla Laciny, Jos. Stáni a B. Moravce. I na Drahách bylo dělostřelbou poškozeno mnoho domků, které byly v Lukovanech tento den terčem. Obyvatelé se většinou drželi v krytech. Střepinou byla u staré školy zasažena paní Hladíková, která byla odvezena do nemocnice. Při ostřelování byla zasažena věž zdejšího kostela.

29. 4. přibližování Němců a jejich jednotlivé výpady rozrušily obyvatelstvo natolik, že někteří ze strachu o život odstěhovali se do Oslavan. K poledni byla vesnice zasažena ve východní části těžkými střelami, které způsobily požáry. Němci se drželi v blízkých lesích a odtud podnikali výpady pomocí tanků. Rusové trpěli nedostatkem zbraní. Při bojích jim pomáhali příslušníci místní partyzánské skupiny „Ivo“, vedeni J. Machotkou z Ketkovic. Z Lukovan do té družiny patřili Fr. Kotačka a Fr. Rozmahel.

V noci na 30. 4. Němci obsadili několik domků ve směru od Zakřan a jejich obyvatele vypudili. Odtud pak vystřelovali tzv. „žabky“, zápalné střely, vyhořel dům Fr. Zimmermanna, č. p. 156, před krytem byl raněn Rajmund Patočka. Na druhý den byl zapálen žabkou domek Felixe Smutného.

Ve středu 2. 5. vyhlásila Rudá armáda, která si v obci udržovala své postavení, pohotovost mužů od 16 – 50 roků na kopání zákopů. Sraz byl za vesnicí v Kaiserstandce. Němci, zakopaní u Zakřan, v blízkosti silnice, ostřelovali cestu k Oslavanům a shromážděným mužům létaly kulky nad hlavami. Po půldruhé hodině čekání byl vydán rozkaz k rozchodu.

Ve čtvrtek 3. 5. byl vyhlášen nový nástup mužů u horní školy u Příbylovy zmoly. Pršelo a sněžilo. I tento nástup byl rozpuštěn. O půl 11. hodině se začala ozývat vzdálená střelba „Katuše“, střely padaly i do blízkého okolí obce. O půl 16. hodině zahájili Němci střelbu z polí směrem ke Ketkovicím. Zapálili stodolu Julia Mistery a domek starosty Fr. Kulíka. Střelba trvala až do večera.

V pátek 4. 5. vydal obecní tajemník ve „Spolku“ lístky na potraviny, které bylo možno ihned zakoupit. Kolem 19 hodiny provedli Němci tankový útok na vesnici a ostřelovali okrajové stodoly. Použili také ruční granáty, kterými zapálili 15 stodol a několik domů. Vnikli i do vesnice, poté však ustoupili zpět do Popovic. Jako rukojmí s sebou vzali řídícího učitele Karla Žáka, tajemníka Tomáše Hrubého, učitele Karla Šoukala a horníka Cyrila Svobodu. Náhodou se jim dostal do rukou i jeden partyzán pocházející ze Sudic. Při útoku Němců chtěl utéct, odhodil zbraně a při zadržení se vymlouval, že byl v Lukovanech za děvčetem.

Byl to strašný večer pro naše obyvatele. Stodoly na severozápadní straně hořely jedním plamenem. Šťěstí, že vanul jižní vítr, jinak možná vyhořela celá vesnice. Po utišení palby nastalo hašení, nesmírné škodě stejně však nebylo zabráněno, protože ve stodolách byly samé hořlavé předměty, které všechny padly za oběť fašistické zlobě. V tuto hroznou noc byla zabita nahodilou střepinou před krytem Anežka Patočková, č. p. 30.

5. 5. byla sobota, Němci obsadili dříve vykopané zákopy na polích Kamenný. V neděli 6. 5. obsadila Rudá armáda Drahy. V poledne zahájili fašisté dělostřeleckou palbu na vesnici. Ves-

Kozáci a lukovanští občané

nici projížděly tanky Rudé armády. Útok Němců, jak jsme se dozvěděli později, byl nakonec odvolán pro zmatený ústup Němců od Brna přes Říčany a Velkou Bíteš směrem na Jihlavu. Byli jsme toho dne uchráněni před jejich přímou akcí, kterou připravovali, a která měla za úkol smést naši vesnici z povrchu země.

V pondělí 7. 5. přišla k nám ruská pěchota z Oslavan. Po vesnici rozmístili těžké zbraně, obyvatelé zůstávali v úkrytech. Během dne přichází další Rudoarmějci. Všude jsou pohostinsky přijímáni. V úterý 8. 5. bylo klidné ráno. Partyzáni přinesli zprávu, že 7. 5., o 14 hodině, byla prohlášena úplná kapitulace Německa, a že boje pokračují pouze v prostoru Českomoravské Vysočiny, a že Praha byla již osvobozena. V tento den zahájili Rusové od nás silnou palbu po okolí. O 15. hodině dopadají na vesnici fašistické střely. K večeru nepřátelská palba sílí a neustává. Mnoho zásahů poničilo domy, zejména ve střední části vesnice. O život přišli Báňovi ze Zakřan, kteří se k nám před týdnem přistěhovali. Ostřelování trvalo skoro až do půlnoci.

Ve středu 9. 5. byl ráno úplný bojový klid. Poválečná situace byla velmi radostná. Obyvatelé se s chutí a elánem pustili do odstraňování válečných škod. První starostí bylo zajistit bezpečnost okolí, aby rolníci mohli bez obav pracovat na polích. Čtyři partyzánů přivezly do obce zajaté německé vojáky, ubytovali je ve škole a denně s nimi procházeli okolní tratě, polní i lesní, a odhalovali skryté miny.

Podle soupisu odevzdaného v obecní kanceláři, ukrývalo se v okolí obce velké množství nášlapových min, mnoho nevybuchlých dělostřeleckých nábojů různé ráže i mnoho nábojů do pušek. Rovněž mnoho ručních granátů bylo rozházeno na zmolách. Nově vytvořený národní výbor řídil obec pod zorným úhlem Košického vládního programu. První jeho starostí bylo zajistit nástup mužů povolaných do vojenské služby, aby zajistili bezpečnost naší nově vznikající republiky.

Národní výbor se také staral o opravy školních budov notně válkou poničených. Koncem roku rozvířena byla otázka stavby ozdravovny, tento úmysl měl již dávný počátek ještě za exis-

*Poválečné oslavy konce války,
zástupci lukovanských hasičů*

tence statku v majetku Revírní rady. Přes všechnu propagaci ze strany národního výboru nebylo dosaženo žádného rozhodnutí, neboť závodní rada odmítala být stavebníkem a obec nemohla převzít riziko několikamiliónového nákladu.

První radostná oslava z osvobození byla slavena 20. 5. Hlavním referátníkem byl politický vězeň A. Harák z Ketkovic. Koncem července pořádala škola velkou slavnost zvanou Radovánky na junáckém hřišti Pod Kamenným. Slavnost se nad očekávání vydařila a přinesla velký zisk přes 20 tis. Kč, které byly použity na opravu školních budov.

Dne 28. 10. probíhala oslava Svátku svobody. V přeplněném sále vystoupili s kulturním programem školáci. Velmi důstojným způsobem byla provedena i oslava VŘSR v předvečer 7. listopadu. Po slavnostním průvodu s hudbou se občané shromáždili u pomníku padlých a vyslechly referát řídícího učitele Jos. Brázdy. Koncem roku byl založen Svaz přátel SSSR. Při prvních nábořech získal 90 členů.

Dne 23. 12. došlo za účasti Josefa Jurana k veřejné schůzi k reorganizaci národního výboru. Jedním z hlavních úkolů nového výboru bylo střežit bezpečnost proti kolaborantům a zrádcům. Vydával proto osvědčení o státní a národní spolehlivosti. Byly vytvořeny komise finanční, školní, rolnická, stavební, osvětová a vyšetřující. Vyšetřující komise měla za úkol prozkoumat činnost osob podezřelých z nadržování Němcům.

Hospodářské poměry r. 1945: krásné a teplé jarní počasí umožnilo rolníkům včasné ukončení polních prací. Úroda byla velmi slibná a také příčinou dobré sklizně o žních i na podzim. Povinné dodávky rolníkům přestaly, aby se zabránilo zbytečnému hromadění zásob.

Populace: v r. 1945 se narodilo 16 dětí a zemřelo 21 osob, z toho 6 dětí do 10 let.

Závěr: bohatý rok na události ukončen nadějí na to, že v nastávajícím období příštích let, za zvýšeného úsilí, podaří se likvidovat tísnivé hospodářské poměry způsobené okupací a válkou. Věříme ve šťastnou budoucnost naší nové lidově demokratické Československé republiky.

Z pamětní knihy vypsala: Martina Bulíčková

Dotaz:

Mám dvě nezletilé děti a vzhledem k neustálým manželovým nevěrám zvažuji rozvod. Z médií jsem se dověděla, že od 1.1.2026 vstoupila v platnost novela rodinného práva, která na mě působí poněkud zmateně, takže nevím, co všechno můžu od ní očekávat. Prosím, pokud možno, o stručné a srozumitelné vysvětlení co pro mě a moje děti v případě rozvodu novela znamená. Děkuji

Kateřina D., Zastávka

Odpověď:

1. ledna 2026 vstoupila v účinnost „velká novela rodinného práva“, která představuje nejzásadnější zásah do občanského zákoníku od roku 2014. Vzhledem k tomu, že odpověď na Vaši otázku není jednoduchá, pokusím se ji zodpovědět poněkud obecně a sama posoudíte co pro Vás a Vaše děti novela v případě rozvodu znamená.

Zásadní změna novely spočívá v rozdílném přístupu soudu ke spornému a nespornému rozvodu s čím souvisí rozsah péče a kontaktu s dětmi. Novela nahrazuje dosavadní pojmy výlučná a střídavá péče jednotným pojmem „péče obou rodičů“. V případě dohody rodičů budou soudy rozhodovat o rozvodu manželství a poměrech dítěte v jediném spojeném řízení, přičemž dítě už nebude zastupovat kolizní opatrovník (OSPOD), nýbrž sami rodiče. V tomto případě soud nebude určovat rozsah péče ani výši výživného a schválí rodičovskou dohodu. Tato situace odpovídá původní společné péči.

Pokud rodiče nebudou schopni se na péči o dítě domluvit, soud rozhodne tak, že dítě zůstává v péči obou rodičů a stanoví v jakém rozsahu bude každý z rodičů o dítě pečovat. Rozsah péče je možné nastavit libovolně, v rozmezí od výrazně úzké péče jednoho z rodičů až po rovnoměrnou péči obou rodičů půl napůl. V případě sporu soud vždy rozhodne i o výživném, které vyměří oběma rodičům. Tato situace odpovídá v závislosti na rozsahu péče původní výlučné nebo střídavé péči.

Po vyřešení poměrů dítěte přijde v tom samém řízení na řadu rozvod manželství a v případě dohody o úpravě majetkových poměrů a bydlení půjde o smluvený rozvod, kdy soud nebude zjišťovat příčiny rozvratu manželství ani zda spolu manželé posledních šest měsíců nežijí a může též upustit od jejich výsledku.

Pokud se manželé nedohodnou, soud rozvod a péči o děti rozdělí do dvou samostatných řízení, ustanoví OSPOD a manžele rozvede v režimu běžného rozvodu.

Novela dále mění i výši soudního poplatku. Za dohodnutý rozvod je stanoven poplatek 2.000,- Kč, zatímco u sporného rozvodu činí 5.000,- Kč.

V případě neskončených řízení zahájených do 31. 12. 2025, soud rozhodne o jejich spojení do jednoho řízení a o poměrech dítěte rozhodne už podle nové právní úpravy.

Novela, kromě jiného, výslovně zavádí princip nepřijatelnosti tělesného trestání dětí a institut prozatímního rozhodnutí.

Přesto, že cílem novely je zjednodušit rozvodový proces a motivovat rodiče k dohodě, odborná veřejnost jako advokáti, soudci, psychologové, OSPOD, novelu přijímají smíšeně. Pojem „péče obou rodičů“ může vést k právní nejistotě, neboť je vhodný pouze pro rodiče, mezi kterými funguje komunikace. V opačném případě to bude znamenat neustálé střídání domácností, školek a škol, což určitě není v nejlepším zájmu dítěte, neboť novela umožňuje soudům v rámci formální rovnosti rodičů takto rozhodnout i případě kojenců či batolat, a to i v případech, kdy je jeden z rodičů konfliktní. Novela podle odborníků přináší nutnou změnu, ale její úspěch bude záviset na tom, jak s ní budou soudy a další orgány pracovat v praxi.

JUDr. Petronela Sojková, advokátka, Rosice, Brněnská 555, tel. 546413003, sojkovaskp@gmail.com

Společenská rubrika - Naši jubilanti

V měsících **leden, únor a březen 2026** oslavili významné životní jubileum (50, 60, 70, 80 a více let) tito naši občané:

Leden

Pan Vladimír Patočka
Pan František Pazourek
Paní Marie Fruhwirtová
Paní Vladimíra Michálková
Paní Jana Nedorostová
Paní Marie Svobodová
Pan Bohumil Kříž

Únor

Paní Blanka Lacinová
Paní Milada Klímová
Pan Jiří Pelc
Paní Danuše Žáková
Paní Dita Šicová
Paní Marie Bandouchová
Paní Hana Veverková

Březen

Pan Josef Dvořák

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví, pohody a životního optimismu.

Na zelený čtvrtek zelený

Velikonoční
KRASLIČÁK

**Lukovanská
hospůdka**

2. 4. 2026

17:00

Srdečně zve
Obec Lukovany

Lukovanský zpravodaj, vychází 4x ročně.

Tiskne se pro obec Lukovany. Evidován u MK ČR E 21713.

Vydává Obec Lukovany, Lukovany 70, IČ: 00282031, tel. 546 450 693.

Tiskne společnost Pamiro team s.r.o. (kopírovací centrum Rosice). Bez jazykové korektury!

Příspěvky a ohlasy posílejte na: starosta@lukovany.cz. Příští uzávěrka je 1. 6. 2026